

ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Євроінтеграційний вектор розвитку України виступає одним із ключових чинників трансформації національної економіки, у тому числі у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Процеси інтеграції до Європейського Союзу формують нові вимоги до якості послуг, стандартів безпеки, екологічності, управління персоналом та маркетингових стратегій підприємств індустрії гостинності. Для вітчизняних готельно-ресторанних комплексів євроінтеграція є не тільки зовнішньополітичним курсом, але й практичним інструментом модернізації, підвищення конкурентоспроможності та виходу на міжнародні ринки [1, 310–313; 5].

В умовах військових викликів і післявоєнного відновлення особливою значення набуває адаптація бізнесу до нових форм попиту, включаючи розвиток так званих «мілітарі» готельно-ресторанних комплексів, орієнтованих на потреби військовослужбовців, волонтерів, міжнародних місій та гуманітарних організацій [11, 231–234; 12, 42–45].

Євроінтеграційні перспективи розвитку вітчизняного готельно-ресторанного бізнесу передусім пов'язані із гармонізацією нормативно-правової бази України із законодавством Європейського Союзу. Впровадження європейських стандартів обслуговування, систем сертифікації якості, санітарно-гігієнічних норм та вимог до безпеки створює умови для підвищення довіри іноземних туристів та партнерів. Готелі та ресторани, які орієнтуються на європейські регламенти, отримують можливість брати участь у міжнародних туристичних програмах, співпрацювати з транснаціональними туроператорами та інтегруватися до загальноєвропейських ланцюгів створення туристичного продукту [13, 25–31; 9, 25–30].

Важливим напрямом євроінтеграційного розвитку є цифровізація готельно-ресторанної діяльності. Європейський досвід демонструє ефективність використання інформаційних технологій в управлінні бронюванням, персоналом, логістикою та маркетингом. Для українських підприємств впровадження CRM-систем, онлайн-платформ бронювання, електронних систем управління лояльністю клієнтів стає необхідною умовою конкурентоспроможності. Євроінтеграція стимулює також розвиток безготівкових розрахунків, кібербезпеки та захисту персональних даних, що є особливо актуальним при роботі з іноземними клієнтами [14, 140–143; 4, 164–167].

Істотну роль у розвитку галузі відіграє міжнародне співробітництво України та Європейського Союзу у сфері туризму та гостинності. Воно реалізується через участь у спільних проєктах, грантових програмах, освітніх ініціативах та професійних обмінах. Європейські фонди підтримки малого та середнього бізнесу відкривають можливості для модернізації готельної інфраструктури, впровадження енергоефективних технологій та розвитку сталого туризму. Співпраця з профільними асоціаціями ЄС сприяє підвищенню кваліфікації управлінського та обслуговуючого персоналу, формуванню сучасних підходів до сервісу та корпоративної культури [7, 230–232; 6, 49–63].

Особливого значення в контексті євроінтеграції набуває розвиток стійких та екологічно орієнтованих моделей готельно-ресторанного бізнесу. Європейський Союз активно просуває принципи «зеленої» економіки, енергоефективності та соціальної відповідальності. Для українських підприємств це означає необхідність впровадження ресурсозберігаючих технологій, сортування відходів, використання локальних продуктів харчування та підтримки місцевих громад. Такі практики не тільки відповідають європейським стандартам, але й підвищують привабливість закладів для свідомих туристів та міжнародних партнерів [2, 154–157; 3, 431–432].

Окремої уваги вимагає формування маркетингових стратегій для «мілітарі» готельно-ресторанних комплексів, які стали новим та специфічним сегментом вітчизняного ринку в умовах воєнного часу. Євроінтеграційні процеси у цьому контексті передбачають орієнтацію на міжнародні стандарти безпеки, конфіденційності та сервісу. Маркетингові стратегії таких комплексів мають базуватися на чіткому позиціонуванні, яке підкреслює надійність, функціональність, адаптованість до потреб військовослужбовців та представників міжнародних організацій. Використання нейтральної, стриманої візуальної айдентики, акцент на практичність послуг та психологічний комфорт клієнтів відповідають європейським підходам до роботи у кризових умовах [10, 180–183; 15, 78–84].

Крім того, «мілітарі» готельно-ресторанні комплекси можуть активно використовувати інструменти міжнародного партнерства, включаючи співпрацю з гуманітарними місіями, структурами ЄС та міжнародними неурядовими організаціями. Це відкриває можливості для довгострокових контрактів, стабільного завантаження номерного фонду та зміцнення репутації на міжнародному рівні. В умовах євроінтеграції такі об'єкти поступово трансформуються з тимчасового рішення на стійкий елемент національної системи гостинності [10, 180–183].

Не менш важливим аспектом є кадрова політика у готельно-ресторанному бізнесі. Європейська інтеграція потребує підвищення професійного рівня персоналу, знання іноземних мов, міжкультурної комунікації та сучасних стандартів обслуговування. Спільні освітні програми з

європейськими навчальними закладами, стажування та сертифікаційні курси сприяють формуванню конкурентоспроможного людського капіталу, здатного працювати за стандартами ЄС [3, 431–432; 8, 227–232].

Таким чином, євроінтеграційні перспективи розвитку вітчизняного готельно-ресторанного бізнесу мають комплексний та багаторівневий характер. Вони охоплюють правове регулювання, технологічну модернізацію, міжнародне співробітництво, екологічну стійкість та розвиток людського капіталу. Інтеграція України до європейського економічного та туристичного простору створює значні можливості для підвищення якості послуг та розширення ринків збуту, одночасно висуваючи високі вимоги до адаптивності та інноваційності підприємств галузі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гальцова О., Юрченко Н. Основні аспекти туристичної галузі України в період євроінтеграції. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 4(15). С. 310–313.
2. Гуштан Т., Годя І. Роль устаткування для розвитку екологічних ініціатив у готельно-ресторанному бізнесі. *Актуальні питання освіти і науки в умовах сучасної російсько-української війни*. Том І. Дрогобич – Ужгород – Тернопіль: Посвіт, 2024. С. 154–157.
3. Гуштан Т.В., Корсак Р.В. Управління людськими ресурсами в готельно-ресторанному бізнесі в умовах євроінтеграції. *Актуальні проблеми та перспективи розвитку агропродовольчої сфери, індустрії гостинності та торгівлі*. Тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф., 5 листопада 2024 р. Харків, 2024. С. 431–432.
4. Гуштан Т., Корсак Р., Ільницький В. Інтерактивні методи навчання в готельно-ресторанній сфері. *Актуальні питання освіти і науки в умовах сучасної російсько-української війни*. Том І. Дрогобич – Ужгород – Тернопіль: Посвіт, 2024. С. 164–167.
5. Каролоп О., Ревенко А. Міжнародний досвід управління готельним бізнесом та його впровадження в Україні. *Адаптивне управління: теорія і практика*. Серія Економіка. Випуск 12 (24), 2021. URL: [http://doi.org/10.33296/2707-0654-12\(24\)-01](http://doi.org/10.33296/2707-0654-12(24)-01)
6. Корсак Р., Ільницький В. Торгівля та готельно-туристична галузь Чехії у контексті євроінтеграції: можливості для українсько-чеської співпраці (2000–2019 рр.). *Вісь Європи*. 2022. Вип. 1. С. 49–63.
7. Ільницький В., Корсак Р., Годя І. Міжнародна співпраця України та ЄС у сфері туризму та гостинності. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. Том 12: Виклики та можливості науки та освіти у контексті сучасних трендів. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв: Посвіт, 2024. С. 230–232.
8. Корсак Р. Розвиток готельно-ресторанної справи в Україні в умовах європейської інтеграції. № 1 (2025): Development Service Industry

Management. С. 227–223.

9. Корсак Р., Годя І. Шляхи реформування готельно-ресторанної та туристичної індустрії України після отримання статусу кандидата у члени ЄС. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 55. Том 1. С. 25–30.

10. Корсак Р., Ільницький В. Маркетингові стратегії для «мілітарі» готельно-ресторанних комплексів: ефективні підходи та інструменти. *Актуальні питання освіти і науки в умовах сучасної російсько-української війни*. Том І. Дрогобич – Ужгород – Тернопіль: Посвіт, 2024. С. 180–183.

11. Корсак Р., Ільницький В. Відпочинок у вогні: використання готельно-ресторанних послуг у військово-історичному туризмі. *Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки*. Том ІІ. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 231–234.

12. Корсак Р., Світлинець О., Годя І. Післявоєнна стратегія відбудови готельного комплексу України в умовах євроінтеграції. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2024. Вип. 72. Том 2. С. 45–52.

13. Корсак Р., Світлинець О., Коваль О. Перспективні шляхи організації обслуговування у вітчизняній готельно-ресторанній індустрії в умовах розвитку євроінтеграційних процесів. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 49. Том 1. С. 25–31.

14. Кравець О. Інноваційні впровадження та їх вплив на підприємства готельного господарства. *Збірник виступів учасників XIII науково-практичної конференції здобувачів освіти вищих навчальних закладів Укоопспілки «Інноваційні процеси і їх вплив на ефективність діяльності підприємства»*. Частина 1. К.: НМЦ «Укоопосвіта», 2016. С. 140–143.

15. Hushtan T., Korsak R. The Role of State Support in the Development of the Hotel and Restaurant Business in the Context of Crisis Phenomena and Eurointegration Processes. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2024. Vol. 10. No. 2. Pp. 78–84.